

LA CAMPANA DE GRACIA

Azaña. — Apa, apa, cap a estiuejar que ja comença a fer calor...

F. C. Metropolità de Barcelona, S. A.

(TRANSVERSAL)

JA ESTA INAUGURADA L'ESTACIÓ DE MARINA

Escala mecànica

De PLAÇA ESPANYA a la MONUMENTAL, 20 cèntims
De BORDETA (Hospitalet) a MARINA (Sant Martí) quinze minuts

RAPIDESA -- COMODITAT -- ECONOMIA -- **METRO TRANSVERSAL**

LA CAMPANA DE GRACIA

SETMANARI D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Redacció i administració;

Ronda Universitat, 25 ent.

Telèf. 22122

Crònica barcelonina

Jocs Florals

Diuenge passat, al Palau de Belles Arts, van celebrar-se els Jocs Florals d'enguany. La festa — aparentment festa de la Poesia — cada any més desacreditada i carrinclona, serví en aquesta ocasió a la gent reaccionària i clerical per esbravar-se una mica. Els diaris d'esquerra ja n'han parlat com calia.

A la festa de diuenge passat, hom commemorà les noces de diamant de la poètica festa. Sembla que hi ha ganes d'arribar a celebrar el centenari. Per nosaltres que no estiguin. Entre parèntesi, però, deixeu-nos lamentar que figures tan il·lustres de la nostra literatura com Josep Carner—el poeta premiat enguany—s'hi deixin caure.

L'acte de diuenge, més que d'una festa poètica, tingué el caràcter d'una manifestació lligaire i reaccionària. No hi fa res que les composicions llegides fossin completament alienes a tot això. No hi fa res que hi assistissin les primeres autoritats de Catalunya. Els organitzadors saben prou bé la gent que els segueix i comptaven, a la bestreta, amb determinades manifestacions amb punta política.

Ben mirat, però, aquesta festa ja no

pot servir per altra cosa. En temps de la monarquia serví per a manifestar els desitjos de llibertat de Catalunya i tots els homes catalanistes — de dreta o d'esquerra — hi acudien amb un sol pensament. Ara, però, se li vol donar—se li donà ja diuenge—un altre caràcter. Un caràcter essencialment dretista. I això de cap de les maneres ens pot plaure.

Això per una banda. Per l'altra, ja hem dit que la festa no serveix per gran cosa. I consti que això que nosaltres afirmem en celebrar-se les noces de diamant de la seva instauració —instauració que va estretament lligada amb el neixement de la política

Hom ha intentat una altra vaga general. No pas en defensa d'unes reivindicacions obreres — que en aquest cas no hi tindríem res a dir—sinó en contra de la República.

Hom ha intentat una altra vaga general i aquest intent ha coincidit amb el descobriment d'un complot monàrquic i amb la detenció d'uns altres generals.

L'obrer català se n'ha adonat a temps i l'intent criminal ha fracassat una vegada més. Ha fracassat perquè els obrers han vist que darrera la vaga no hi havia cap plet social; ha fracassat perquè els obrers són republicans i s'han adonat a temps de qui feia moure les cordes, per tal de fer ambient per a una nova dictadura.

catalanista i per això ens mereix tot el respecte—ja s'ha dit molt abans d'ara.

L'any 1867—ja parlem d'uns quants dies—el setmanari barceloní «Lo noy de la mare» publicà un interessant article sobre literatura catalana i en referir-se als Jocs Florals deia:

«El resultat dels Jocs Florals ha estat ben petit i fora del que ells anomenen «dia de la festa» en cap més temps de l'any el públic es recorda que existeixin poetes i poesies catalanes si uns altres, amb treballs més profitosos, no ho recordessin.

Nosaltres apreciem molt la intenció que va guiar els fundadors dels Jocs Florals; saludem amb gust i de tot bon cor els autors de moltes poesies premiades, però no podem alabar la institució més que com un entreteniment al que dona cert aspecte ridícul aquest aire antiquat de què procuren rodejar-lo.»

Això ho deia un escriptor català de reconeguda solvència, l'any 1867. Hem de reconèixer que hi veia clar. Ells, però, encara no pensaven que l'any 1933 la festa «antiquada» servís de motiu polític a determinada gent que juga amb la sensibilitat patriòtica del poble.

Cal acabar-ho això

Un altre dimarts d'agitació faïsta. Una maniobra estudiada a fons, empresa amb cabals a dojo, que tothom sap d'on surten, ha estat l'esplai d'aquesta setmana.

Ha fracassat més rotundament que les anteriors. La gent obrera cada dia sent més repugnància i s'aparta dels mals directores i aprèn a resistir-los. El perill es troba en què amb la seva simplicitat el treballador ingenu s'atorrolla i ensems que dels directores, s'aparta de la Confederació i dels Sindicats. Això seria un mal enorme perquè deixaria la democràcia catalana sense un òrgan de defensa. Un dia en parlarem extensament d'aquest punt que ara seria extemporani.

Els successos últims són greus, molt greus. No per la importància que han tingut en el que respecta a ordre públic sinó pels propòsits i concomitàncies que han posat al descobert.

Tots estem conformes que els governants actuals tinguin enemics. Seria trista la unanimitat. Trista i tràgica perquè significaria inhibició i privaria al país de control i d'anhels. D'acord que el Govern tingui adversaris i que aquests posin en pràctica la màxima activitat. Adhuc cal conformar-se que la República actual tingui també enemics; que a dreta i a esquerra hi hagi que vulgui degradar-la fins al retorn de la monarquia i que pretingui superar-la amb una dolça il·lusió d'utopia.

El que està per damunt de tota con-

formitat, perquè està per sota de tot sentit moral, és que les dues forces tan oposades i contradictòries es concertin per a una actuació conjunta. No tenen altre lligam que l'odi; però el motiu de l'odi contra les decisions republicanes és tan diferent entre el reaccionari monàrquic i l'àcrata atrabalat que no hi ha raó digna i humana que pugui conjumunir-ho.

Una cosa podrida ha d'haver-hi en ambdós que hagi fet possible l'avinença. Cal que en el seu cor molts sentiments no ritmin amb consonància amb l'ànima humana. Així, agafats formant un bloc compacte i obrant units, cap dels dos elements pot excusar-se en un ideal perquè el contradiu el company que ha triat. Un o altre és un mercenari vulgar. De segur que ambdós; l'un cobra ara, l'altre s'ho cobrarà més tard, després de la suposada victòria.

En aquest joc d'interessos baixos no hi vulguin barrejar el poble perquè l'intent és va. Els que més propers hi estaven, els elements falsament obreristes, ja veuen com els abandonen. Les seves ordres no són cregudes. Si hi ha qui en oir-les es deté, no és precisament per l'autoritat moral de qui les pronuncia sinó pel temor a les venjances, pel pànic que inspira el codi penal que han dictat, per la pena de mort que acompanya la desobediència. (Els que es diuen enemics de totes les autoritats i de tots els codis instauren el més cruel i bru-

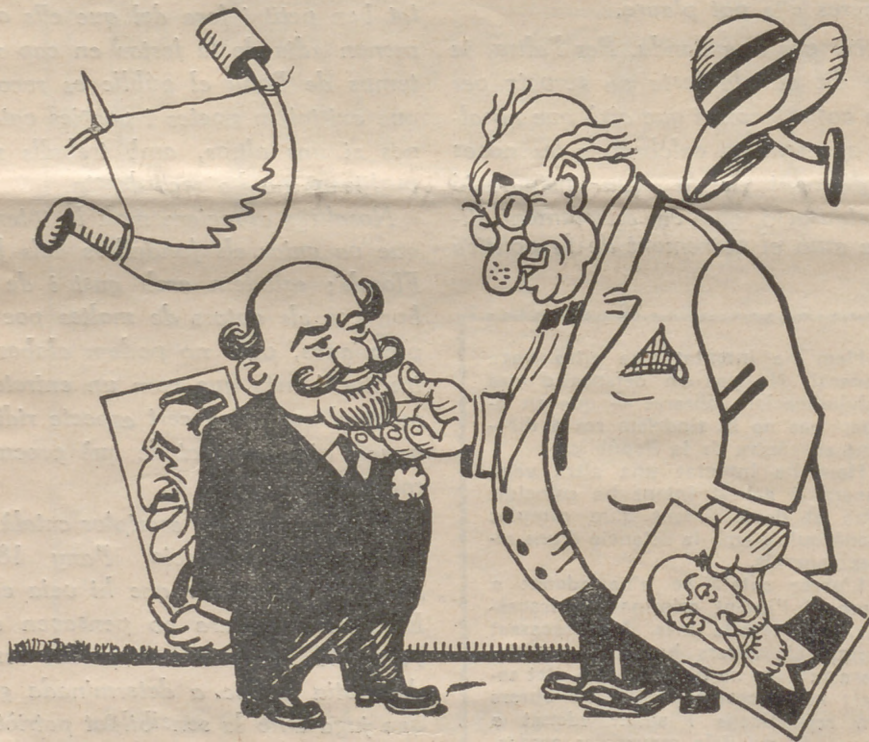
tal. Després diran que són homes de principis). És la resignació pusil·lànim que simula una obediència.

Però la resignació ha de tenir un límit. Si no fos així ens hauríem equivocat del tot els homes que ens batíem per les llibertats del poble. Com que estem segurs de què les mereixia, de què sabrà usar-les amb dignitat, estem segurs, també, que foragitarà els mals pastors.

No podem capir que l'obrer s'avingui a ésser un company de lluita amb els monàrquics alfonsins ni amb els carlistes. Com esquirols de la monarquia volen fer-los treballar ara els homes de la F. A. I. No crec que hi hagi força capaç per a aconseguir-ho. Les excuses sentimentals o polítiques de l'agitació no tenen raons de cap mena que les defensi. Vagues il·legals i imposades per la pistola, atemptats, atracaments han portat un nombre més o menys gros d'homes a la presó i es proposa una altra vaga tan il·legal com les anteriors, amb bombes i petards per a atemoritzar la gent, per a exigir que se'ls alliberi. I de què s'obrin els Sindicats que estan fora de la llei i que han estat requerits moltes vegades a què s'hi adaptessin. Es que per ells la llei no regna? Si precisament per instaurar la llei i fer-la acomplir a tothom per un igual el poble proclamà la República!...

Homes sense llei, però sense llei moral de cap classe, són els que dimarts, de bracet amb els monàrquics, invitaren el poble a la revolta. Cap norma de sol·licitud els lliga amb els altres; amb paraules i conceptes de formulari volen entrebancar l'ànima senzilla de l'home humil. Darrera la seva verborrea hi ha sempre la contradicció dels actes. No fa gaires dies un dels Ateneus llibertaris organitzà un míting contra la pena de mort, que la República ha suprimit fa temps del Codi penal: un registre de la policia a aquell Ateneu descobrí una bona quantitat de dinamita i bombes ja preparades. Les tenien per a suprimir la pena de mort? ¿O perquè no els l'apliquessin a ells que havien decidit no suprimir-la?

Això s'ha d'acabar, però qui ho ha d'acabar és el poble, l'obrer precisament. No pot permetre que s'especuli amb la seva candidesa ni menys encara amb la seva resignació. És una qüestió de policia, però sobretot és una qüestió de dignitat dels treballadors. Ells són els que s'han de deslliurar amb una empena de qui els deshonra i embruteix. No creiem que pugui enorgullir-se del paper de soldat mercenari de la Monarquia com en l'intent de vaga del dimarts. Són altres les glòries de la C. N. T.

Lerroux:— Creu-me que penso amb tu perquè ets un republicà de tota la vida.

Rahola:— Ja ho crec... Republicà igual, igual que vós.

J. AIGUADER I MIRÓ

Parlamentarisme

Les Corts Constituents de la República, reunides en Assemblea nacional, van donar-se en nom del poble un règim republicà, democràtic i parlamentari per al futur de la nació espanyola. Això volia dir que el sistema representatiu de govern es caracteritzava per una gran influència del Parlament. Era la doctrina pura del Liberalisme. Un sistema parlamentari caracteritzat per una conjunció eficient entre el Govern i el Parlament, de tal manera que solament quan a aquest mateix Parlament tingui el Govern una majoria adicta o bé una conjunció de diversos grups polítics que de fet produeixin una majoria, podrà aquest subsistir. I aquest sistema ha nascut del reconeixement del poble com a sobirà, atribuint al Parlament la seva representació i la concreció de tal sobirania.

Aquest règim democràtic parlamentari, però, té la seva corrupció, la seva degeneració. I aleshores, el sistema parlamentari es converteix en «parlamentarisme». Què vol dir això?

Recordem-nos un moment del temps de la tirania monàrquica de l'últim Borbó. Aquella sobirania del poble era completament anul·lada. La responsabilitat del Cap d'Estat i del seu sèquit no apareixia per enlloc. Solament imperava el profit propi: concessions de privilegis, pensions, títols, senyorios caciquils, ascensos en els respectius escalafons, llistes civils per a plantilles, concessions de monopolis, llatrocinis legals, dispensa de lleis i de tota mena de corrupteles on es concentrava l'egoisme i l'interès personal en una sola cosa. En mig de tots els estaments socials la concupiscència avançava en realitat destructora.

Parlamentarisme vol dir existència d'una màquina, oligàrquica i caciquil, organitzada de tal manera que cada renovació del Parlament ve seguida del corresponent pagament per part de l'oligarca i el cacic en detriment de l'erari de l'Estat. Com si l'Estat vingués obligat a sostenir aqueixos detentadors de la sobirania.

La confusió de la política amb l'administració immiscuint-s'hi amb fins bastards i inconfessables. L'entronització d'una jerarquia oligàrquica damunt del poble i de tothom fins arribar a la plasmació d'aquelles paraules de Costa: *Quod oligarchae placuit, legis habet vigorem*. Els debats

polítics inacabables per a falsejar al poble que el Parlament serveix per a alguna cosa. Tot això és el parlamentarisme.

* * *

Avui, les oposicions, les dretes, baix el contuberni més heterogeni que pugui existir, però sota una mateixa finalitat i una mateixa bandera, el desprestigi del règim parlamentari per tal d'accelerar l'enderrocament de la República i amb ell la tornada de l'imperi del llatrocini, han vingut a fer desaparèixer el vell parlamentarisme. Les desferres caciquils del temps de la Monarquia, del braç dels famèlics lerrouxistes, intenten fer reviure aquelles concupiscències i profits personals, en tan constant relació sempre amb el pressupost de l'Estat.

Es per tals motius, doncs, que el

poble els ha d'exterminar d'una vegada. Si els governants de la República amb la seva condescendència no saben destruir totalment aquests rebrotos de monarquia, el poble, que no vol deixar-se arrabassar la seva República, sortirà al carrer altra vegada, a fer aquella revolució que l'entusiasme i l'emoció d'aquell 14 d'abril memorable no va deixar que copsés, que s'havia quedat encara molt enlloc.

FRANCESC PADRÓS

Recordem a tots els nostres amics i col·laboradors que la Redacció i Administració de LA CAMPANA DE GRACIA han quedat instal·lades a la Ronda Universitat, 25 ent., on s'ha d'adreçar tota mena de correspondència literària o administrativa.

- Per tenir bona salut, t'aconsello que deixis de veure vi i beguis aigua.
 —¿I creus que fent-ho així estaré perfectament bo?
 —Ja ho crec. Fixa't amb el peixos, que tota la seva vida no beuen més que aigua i gasten tanta salut.

PERE BADOSA

ORTOPÈDIC

CONSULTA: D'11 a 1 i de 6 a 8
 excepte dies festius

Carrer de Santa Anna, núm. 23, pral. - Telèfon núm. 14581 - BARCELONA

* De col·laboració *

Lerroux

Lerroux... Heus ací al demagog d'ahir convertit en apacible soldat del reaccionarisme. Heus ací aquella figura llampant i desafiadora trocada en una persona calmosa, extraordinàriament amiga de la pau. Heus ací aquell capell enrolat amb la cinta republicana, oblidat i substituït amb un altre, d'acord amb el que prevé l'aristocràcia (?) actual o bé els afeminats del Bon Chicote, de Madrid.

De formidable pot qualificar-se la metamorfosi soferta per aquell que fou gran agitador de les masses i avui no és més que un pobre titella que impulsen çà i llà els seus satèlits freturosos d'entrar en una època regalada de diners i de govern.

Aquells articles picants, forts, desafiadors d'ahir, són substituïts per aquestes «palabras de paz» pel que més combatí, amb el discurs vergonyant de Saragossa, amb aquesta virada enorme i inqualificable que ha sofert ara llur tradició política. ¿Qui no ha llegit a Lerroux, abans, i qui no contempla, astorat i sorprés, el Lerroux d'avui? Qui no està enterat dels discursos d'antany, i qui no contempla, amb sorpresa fantàstica, la virada realitzada suara, de paraules buides, de peroracions grises, d'actituds temorenques, enfront de l'arrogància gallarda i desafiadora de temps que no tornaran més?

Desenganyem-nos. Lerroux és un desprestigiad de la política, és un home que s'ha ofegat en ella. És aquell que, conscientment, ha anat vers el desastre actual. És el personatge que enraona i canvia de pensar un miler

de vegades cada jorn. És l'ambició formidable, assedegada d'una set estúpida de govern.

De govern, hem dit. Parlem-ne. Per a regir els destins d'un poble no es necessita saber parlar, sinó intel·ligència clara i ben orientada. Mantes vegades les paraules sobren, i per contra, manquen actituds valentes i decidides. En la majoria dels casos un excés de peroracions produeix resultats catastròfics, i en canvi, un gest radical meditat i sospesat a bastament, qui sap els beneficis que porta en sí. El Lerroux té aquest enorme defecte, de parlar molt i no fer res, que l'impossibilita per complet governar un poble i fa pensar en la puerilitat que enclou el fet de què hom vulgui elevar-lo a ídol. Enraona molt; a cada cantonada fa un pensament, a cada pas diu una paraula, pronuncia coses estúpides pel desig, potser, que es parli d'ell, perd els estreps, promet, crida i gesticula, no al Parlament —que és allà on deuria fer-ho—, sinó a qualsevol lloc que sap que ningú li contestarà; però quan ve l'hora de demostrar la capacitat d'un home que dirigeixi les oposicions, que acabdilli els grups disidents, que presideixi el Comitè que ha d'acabar amb el Govern que es combat, llavors Lerroux, exhaurit de xerrar, es recorda que és vell, que a les set de la tarda deu retirar-se al seu domicili, que potser té unes quantes dècimes de febre, que està constipat, que no es troba bé... qualsevol excusa que li faci sortir del viarany en el qual s'havia encallat.

Lerroux, governant? Tant sols de pensar que un dia Lerroux pogués governar-nos, adés esclafim en una riada

incontrolada, com adés els nostres nervis se'ns crispen de naturalíssima indignació. Pobra República en mans de Lerroux! Pobres destins d'Ibèria regint-nos els radicals que fa temps que es troben en un dejuni anguniós, per aquell valent de taula de cafè que es diu Miquel Maura, digne fill del seu pare, per aquests federals negats que parodiaven estúpidament una programa suplim, sota aquesta corrua de persones que, per damunt de tot, hi col·loquen la per a ells llei inviolable de l'estòmac. Si avui hem construït una República avançada, liberal i digna, demà presenciariem una República reaccionària, feixista, i que posseiria de tot, menys dignitat.

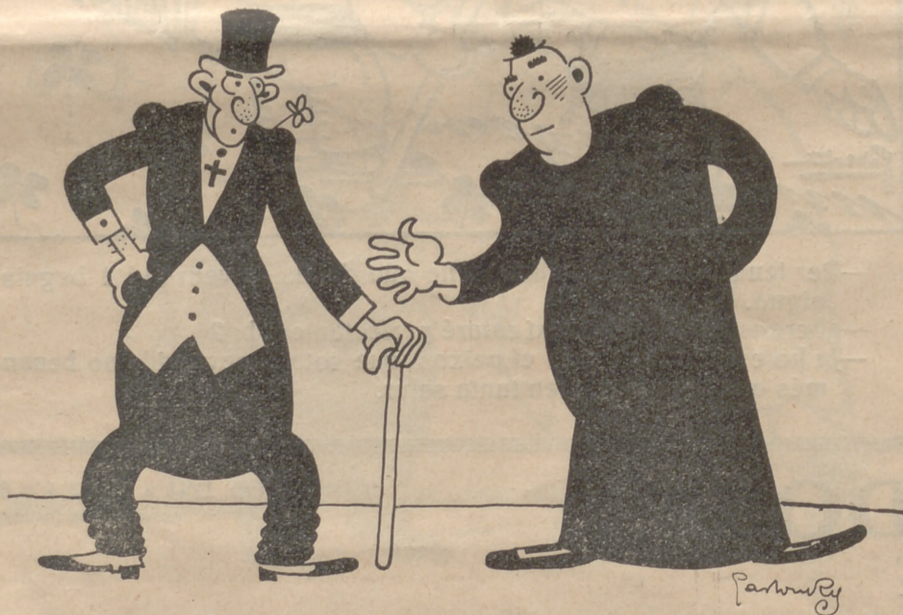
I encara cal tenir present que Lerroux no és un home apte per a governar. Li manca una cosa primordial, única, principalíssima: INTEL·LIGÈNCIA. Perquè cal convenir que Lerroux és un home poc intel·ligent. Mai, absolutament mai, ha demostrat un control apte per a exercir el Govern. Més aviat ha estat com aquestes cotorres que sempre ha repetit el mateix tòpic rovellat de «la opinió està com migo», i mai hem vist o bé li hem sentit sempre repetir aquelles frases de què el Govern Azaña està perdut, que compta pocs dies de vida, i les setmanes van transcorrent i Azaña se'gueix al poder.

El poble pregunta terminantment: O¿ on són aquelles campanyes d'ahir? ¿Són substituïdes per les puerilitats estúpides d'avui? ¿On és l'exaltació passada? Es troba en el repós somnolent de San Rafael. JI aquell programa? Ah! Té raó, existeix un programa; però és oblidat pels que ara l'haurien de defensar.

Avui, Lerroux no pot exercir funcions de Govern per manca de dots i intel·ligència, per ésser una antitesi completa dels principis proclamats en temps pretèrits.

Enfront d'ells i de totes aquestes minses personalitats d'opereta, s'hi troba, amb tota la força moral, un home, una consciència neta, una gran intel·ligència, una formidable capacitat: Manuel Azaña, enfront d'uns excel·lents col·laboradors. I cal pensar que, per assolir aquestes qualitats, el senyor Lerroux i els seus acompanyants han d'aprendre extraordinàriament, moltíssim...

EMILI VIGO VERDAGUER

—Ja ho veu, mossèn Pollastre. L'hem esguerrada altra vegada..
—Ja hi tornarem, home! No veu que la República "aprieta pero no ahoga"?

Esperen torn per a ésser publicats altres treballs de col·laboració que no poden anar aquesta setmana per manca d'espai.
Aniran publicant-se oportunament mentre no perdin actualitat.

Política nefanda

Ha arribat a les nostres oïdes una ventada que ha recollit uns mots d'una conferència celebrada fa uns dies al teatre Guerra de Lorca, donada pel senyor Royo Vilanova.

L'insidiós diputat, en la seva conferència, ha dissertat sobre els Estatuts regionals, tema que li ha vingut com l'anell al dit per atacar novament els catalans, amb aquella classe de política nefanda de que n'és posseïdor, i en alguns punts fins i tot ens ha demostrat alguns símptomes de profecia.

En diferents punts del seu parlament ha manifestat que la revolució només s'ha fet per Catalunya, i que els diputats han obrat sota la pressió dels catalans. Ha afegit que Catalunya no té capacitat política per a governar-se i que la Llei de Defensa de la República ha desvirtuat el contingut de la Constitució.

Ha relatat, també, nombroses anècdotes en contra nostra, i significant-se de profeta ens ha demostrat que té un pobre concepte de l'esdevenidor de la Península Ibèrica i els seus pobles.

Es, doncs, aquesta mena de política emprada pel monàrquic centralista, la que anomenem nefanda, i que per nosaltres és senzillament aquella que, generalment, empen alguns polítics, i que fa que comerciïn o ataquin amb armes de bona i mala llei als seus contraris en idees i que és lliurin, a més, a maquiavèlics equilibris per tal de justificar i fins recomanar els seus errors i males obres.

Es aquella política que permet a una col·lectivitat, a un o uns homes, titular-se un dia monàrquics— amb tot el sentit de la paraula— i un altre republicans, segons els vents que corrin.

Es aquella política que fa —salvant sempre honroses excepcions, que respectem i admirem— que un o uns homes puguin abandonar el lloc en que estaven, per motius de dignitat, i que sense que verin, ans al contrari, que estiguin agreujades, les circumstàncies que motivaren el seu primer

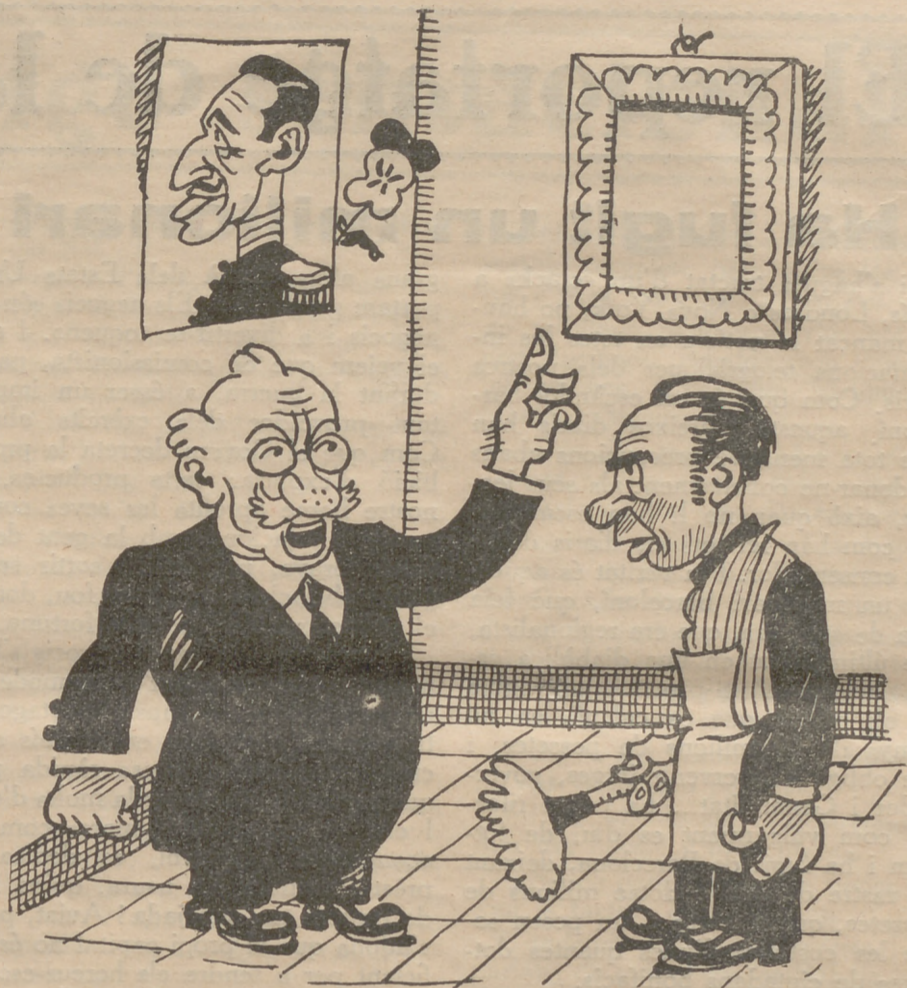
El dimarts d'aquesta setmana va debutar amb la seva primera intervenció parlamentària, el diputat lleidatà d'Esquerra Republicana de Catalunya, senyor Canturri.

El seu discurs va ésser fàcil, interessant i escoltat amb atenció per la Cambra. Però, sobretot, va ésser valent. Al·ludit pel senyor Rovira i Roure en la seva interpellació sobre l'ajuntament de la Seu d'Urgell, el senyor Canturri va cantar clar i català descobrint tota la personalitat del diputat de la Lliga.

«Diputat de la dictadura i corresponsal de l'ABC fins fa cosa d'un mes...»

El senyor Rovira Roure no tingué esma per desfer l'afirmació del senyor Canturri i els seus companys de minoria van deixar-lo a l'estacada.

De resultes d'això, s'hauran acabat —suposem— aquelles rialletes i aquelles intervencions...

— Què desitja el senyor?

— Que sigui l'última vegada que es canviï de lloc el marc sense el meu consentiment.

moviment elogiable, torni allà d'on va marxar per a col·laborar i àdhuc homenatjar els que representen els originadors del seu primer acte.

Política nefanda es també aquella que permet que quan un o uns homes veuen esgotades les seves armes nobles, que són únicament les de la discussió dintre els límits de la mútua correcció, vulguin recórrer a situacions de violència, únicament pròpies dels que no tenen ús d'intel·ligència; en una paraula, aquella mena de discussions que el que es veu impotent per a continuar-les com ho fan els éssers dotats de raó, volen acabar-les amb amenaces i gestes de força, sempre indignes i intolerables.

I per acabar, ja que no volíem ésser tant clars, política nefanda és aquella que deixa uns homes que hagin estat insultats públicament per uns altres homes en presentar-se després conjuntament amb ells en candidatura per a obtenir un manament. En fi, política nefanda és oportunisme i conformitat.

Aquesta política que és la que el senyor Royo Vilanova voldria propagar i als que la formen de plataforma de maniobres inconfessables i sempre indignes pel que combatim, és la que en arribar al nostre sentit comú hem de filtrar-la intel·ligentment i considerar-la com una idea, que a més d'ésser verament divertida és únicament pròpia d'indignes i de cretins.

JOAN PUIG PUJOL

BARCELONA, CAPITAL DE L'EUROPEA

Han coincidit, en uns mateixos dies, a Barcelona, Emil Ludwig, el gran periodista i magnífic literat; Alexandre Kerensky, l'home que tingué a les seves mans la Rússia de 1917; l'eminent poeta francès Paul Valéry i el notable matemàtic italià, professor Severi.

Tots han fet l'elogi de la nostra ciutat i sobretot de la nostra República.

Abans aquesta mena de gent—ciutadans il·lustres del món—no venien a Barcelona. Només teníem hostes d'honor quan venia el «Cametes» o algú de la seva «distingida» família.

RESTAURANT CASA JOAN

LA CASA MES ACREDITADA

Sopa «Bouillabaisse»
i Paella Valenciana

ESPECIALITATS DE LA CASA

Rbla. Sta. Mònica, 21 i 23

Telèfons 11692 i 15759

El reportatge de la setmana

Ha fugit un milionari

Si s'hagués tractat d'un «crack» a París, Londres o Nova York, no hauria mancat la notícia en totes les informacions teogràfiques dels nostres diaris. Com que és un escàndol barceloní, aquests mateixos diaris han pres tota mena de precaucions abans de donar-ne coneixement als seus lectors, això quan no li han escamotejat, com han fet tots els diaris de tipus conservador. I la veritat és aquesta: un milionari barceloní, que feia vida de «nabab», que era regionalista, que últimament en una diabòlica especulació borsària provocà una baixa en els valors que es calculà en no menys de 30 milions de pessetes, i que obligà a intervenir jutges, governador i Generalitat... ha pogut rifarse, com vulgarment es diu, de tot-hom i ha fugit de Barcelona, deixant un rastre de deu o dotze milions de pessetes, que a hores d'ara pesen sobre les costelles d'unes quantes dotzenes de ciutadans bonifacis.

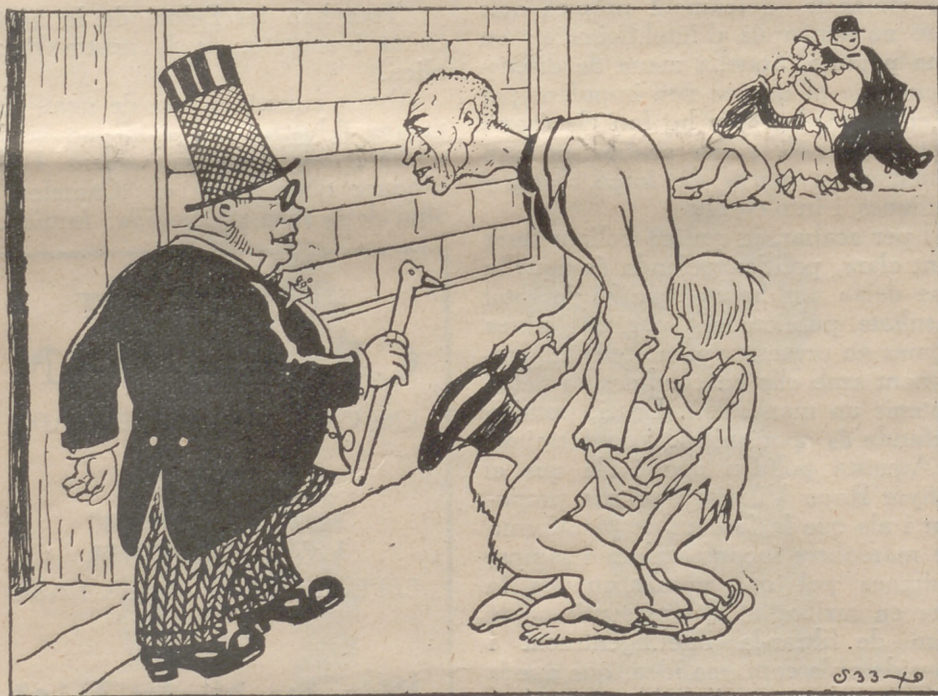
Deixant de banda els trip-i-jocs d'aquest milionari, digne per la seva fantasia de figurar per a personatge central d'una novel·la de Wells, cal reconèixer que hi havia en ell tot l'aplom i audàcia d'un Llusà (a) «Pickman» que, dit sigui de pas, ha estat un dels catalans més interessants i més xirois que hem tingut en aquesta època.

El nostre home, fill d'un ex-regidor regionalista del qual es diu que fou el qui llançà a Cambó en el camí dels

grans afers, tornà dels Estats Units portant per lema: «Els negocis són els negocis i a divertir-se toquen». I així el veiem que de comissionista, passa durant la guerra, a ésser un important proveïdor dels exèrcits aliats. Com que el Govern decreta la prohibició d'exportar certs productes, el nostre home aprofita les seves coneixences i relacions amb la gent de la Costa Brava, per fer-los sortir sense gaires obstacles. La guerra fou, doncs, el primer graó de la seva fortuna.

Postguerra: els grans negocis s'han acabat. ¿Caldrà tornar a les modestes representacions? El nostre protagonista s'adona aviat que en el país s'ha creat una riquesa massa ràpida perquè sàpiguen conservar-la molts d'ells. I en lloc de comprar marcs com un economista qualsevol, es dedica al préstec usurari. La usura, quina font de riquesa tan sanejada! Aviat, però, s'adona que el propi capital no és suficient per a tendre els hereus-escampa, els nens de casa bona, els comerciants apressats per les dificultats, que vénen a trucar a la seva finestreta. I aleshores té un cop genial: crearà la «seva Banca». Organitza una xarxa de corresponsals a les principals po-

“LA CAMPANA DE GRACIA” saluda Artur Menéndez alliberat

—Una gràcia de caritat que no podem menjar...
—Es curiós! Jo tampoc! El merge em fa estar a règim...

blacions catalanes — àdhuc d'Espanya — amb la missió de portar-li clients de les dues menes: els que tenen diners i els que en necessiten.

Els que no n'hi porten cobren un 8 o un 10 per cent anual; en qualsevol cas, xifra molt superior al que redita un Banc. Als que n'hi demanen els cobra per terme mig el 5 per cent... mensual. O sigui, que el capital dels altres li proporcionaven d'un 40 a un 50 per cent de benefici net a l'any, coberts tots els riscos i perills. L'home s'afinca majestuosament per aquells bells encontorns que li són tan coneguts del Baix Empordà; és la residència d'un «rajah» indi, expliquen meravellats els que l'han visitada. Ens parlen de bacanals que farien enveja als propis babilònics si tornessin...

El nostre milionari, però, té un punt filantròpic segons uns; que arrodoneix els seus plans especulatiu, segons altres. De totes maneres, subratlem-lo: dona feina a tot un poble massa afectat per la crisi surera, fent obrir camins, construint una escola — diuen —, unes fonts, urbanitzant el poble... Sembla que en més d'un cas, aquests 200 homes que ell feia treballar, l'havien salvat de conseqüències desagradoses, o almenys el posaven a cobert de investigacions molestes. Darrerament, el seu gran escàndol a Borsa amenaçava prendre proporcions molt grosses; però com sempre ocorre amb les qüestions del diner, tot quedà reduït al no res; segons la frase d'un escriptor de jutjat, «molt soroll d'un periodista, total per res». En efecte, aquest «no res» s'ha convertit al cap de sis mesos justos amb la fugida a l'estranger del milionari regionalista, deixant penjats deu o dotze milions de pessetes entre els seus creditors. No val la pena...

Ben mirat no val la pena, tenint en compte la tràgica història de les finances de la gent capitalista d'aquí; que recordem, tenim noms del nostre temps: Banc de Barcelona, Banc de Terrassa, Magí Valls, Banc de Catalunya, els Núries, el Transversal, els Surus d'en Cambó i Ventosa... Sumem la fantasia de diner perdut que tot això representa i veurem els estralls que han arribat a fer a l'economia del país tots els pirates conservadors que gosen acusar l'Esquerra de devastar Catalunya amb la seva «propaganda demagògica»...

Les dretes capitalistes, la Lliga, ¿què són, sinó una pirateria protegida per l'impunisme legal?

JORDI BARCELÓ

Reportatge sensacional

L'«espaldarazo»

Fa temps que a la Lliga Catalana, abans Regionalista, hi regna veritable desori perquè el *camouflagé* realitzat en canviar el nom de l'esmentada agrupació política, no ha donat el resultat que hom esperava.

Els, vinga fer veure que s'havien tornat republicans, però ca! ningú no s'ho creia.

Aquesta manca de crèdit polític no els permetia maniobrar com haurien desitjat, i heus-ací que a una solemne reunió del Comitè d'Acció Política varen acordar adquirir al preu que fos una patent de republicanisme amb la qual poder presentar-se davant del poble sense escrúpols ni temences.

Primer provaren de fer l'adquisició sense moure's de Catalunya i d'*amagatotis* varen fer gestions prop de l'Esquerra Republicana, però no els volgueren ni escoltar.

Es dirigiren després als seus antics correligionaris d'Acció Catalana Republicana i ja les gestions anaven per bon camí quan varen adonar-se que les patents republicanes de què podia disposar l'esmentat partit estaven un xic rebregades i no feien cap efecte.

Per aquest motiu no els quedà altre remei que marxar a Madrid, de la qual missió fou encarregat el senyor Ventosa i Calvell, i veure si allí podien proporcionar-los el que tant desitjaven.

El flemàtic ex-ministre de la Monarquia va pretextar que havia de dar una conferència a la capital d'Espanya i se'n va anar per tal d'acomplir la secreta i delicada gestió que li havien encomanat els seus amics.

De primer antuvi va dirigir-se als qui remenen les cireres d'Acció Republicana.

—Déu vos guard...

—Passi, passi... Vostè dirà...

—Ja veuran; un servidor venia per encàrrec de Lliga Catalana, aqueix partit tan republicanès de Barcelona, a veure si vostès podien facilitar-nos una patent de republicanisme que fes certa patxoca, perquè allà baix són una colla de pagesos i tothom es paga de les apariències.

—No parli més: ho sentim molt, però nosaltres no podem dar patents a ningú perquè entenem que aquestes coses no es compren ni es venen: passa com amb les creus de guerra; un mateix les ha guanyar, si no, no serveixen de res.

El senyor Ventosa se'n va anar tot desconcertat i en arribar al carrer va topar-se amb un antic company de Ministeri que ara s'ha de guanyar la vida venent la «Desesperación y arre-

pentimiento», d'Espronceda, a la Porta del Sol.

Després d'abraçar-se efusivament i d'evocar el temps de les vaques grasses que, ai!, no tornarà, l'amic d'en Ventosa en conèixer la preocupació d'aquest va dir-li:

—Això, rai, home! Per què no vas al partit Radical? Allí trobaràs el que desitjes i fins podràs triar.

I tal dit tal fet; ja teniu el senyor Ventosa camí de la «Secretaría Nacional del Partido Radical» on va ésser atentament rebut per un tal senyor Gutiérrez.

—Jo, sap — va fer l'ex-ministre — necessitaria una patent de republicanisme per al meu partit, que és tan republicà com qualsevol altre, però li manca només que la gent s'ho empassi, i per això crec que amb una mena d'aval per part de vostès...

—Sí, vaja; usted viene a que nosotros le demos el espaldarazo.

—Just, i està ben trobat això de l'«espaldarazo». I què li sembla, seria molt car?

—Le diré: nosotros tenemos montado esto como un negocio pues mientras estamos conteniendo la apetencia de Poder, hemos de ganarnos la vida de una manera o de otra.

—Sí, vaja; han posat una agència d'«espaldarazos».

—Ni más ni menos. Tenemos un surtido completo para todos los gustos y para todos los gastos. Ah, y de un resultado magnífico. Por ahí andan luciendo espaldarazos nuestros los señores Alba, don Melquíades, March y Sanjurjo.

—I un que ens anès bé a nosaltres, ¿quant podria costar, més o menys?

—Esto de los espaldarazos viene a ser como los entierros. Los hay de primera, de segunda y de tercera: todo depende de la persona que debe darlo. Si quieren un espaldarazo de Emiliano, les saldrá baratito; si lo da Guerra del Río, cuesta algo más, y si lo desean del propio caudillo...

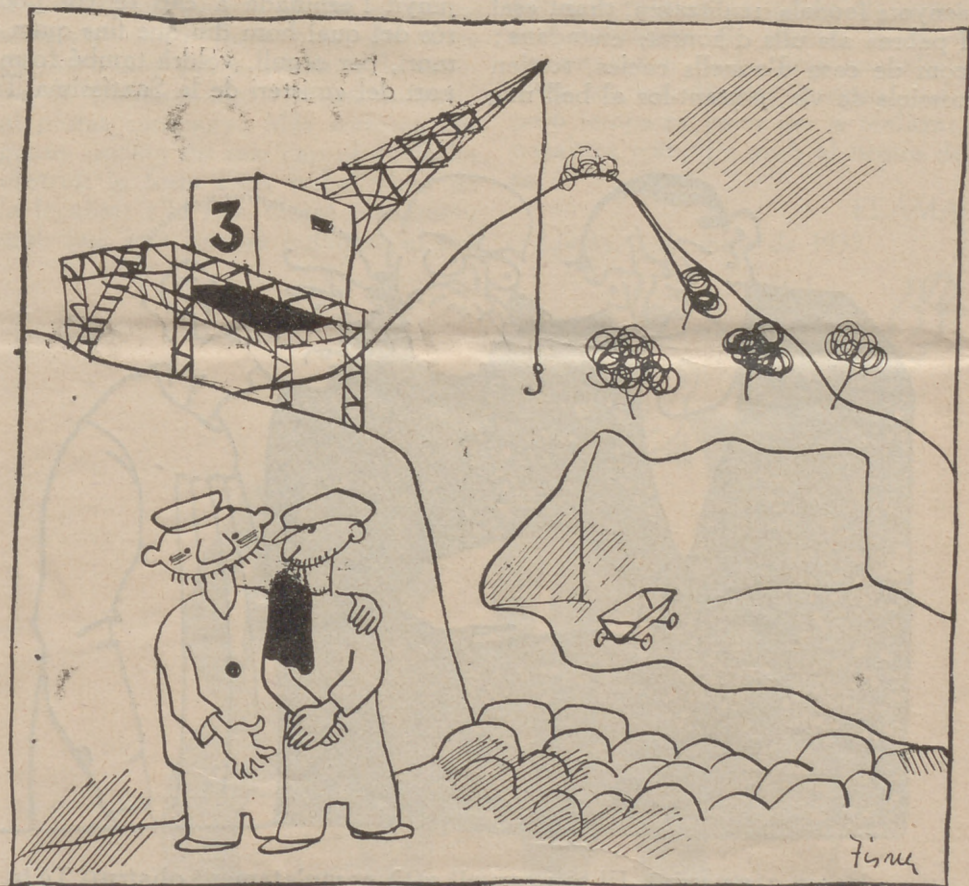
—Sí, sí, del «caudillo»; a nosaltres no ens ve de deu pessetes.

—Pues, siendo así, lo dejaremos en diez mil *beatas* y trato hecho.

—No en parlem més i ja poden enviar la factura quan vulguin.

L'endemà d'aquesta conversa ja es parlava de què el senyor Rahola seria ministre quan caigui aquest Govern, i el senyor Lerroux declarava als periodistes que la «Lliga» havia d'ésser considerada com un autèntic partit republicà.

ALBERT REUS

—Diu que ara farem setmana anglesa..

—Feliç tu, per mi cada dia és dissabte a la tarda...

Comarques de Catalunya

Un caciquisme cixorc

En quasi totes les viles catalanes encara hi roman un caciquisme displicent. I aquest impera a la nostra vila de Cambrils, sota la fèrula dels Vidal i Barraquer. Aquests «senyors feudals» tenen els seus vasalls, clergues i llecs, sotmesos en deures, envers els seus senyors. Hi ha els seus vilans i els serfs, contuint classes de persones, privilegiats els cícnics, i volent incapacitar els altres, per llur noblesa en el parlar i en el ben obrar. Com abans, els serfs subsistien amb el nom de «pagesos de remença», avui són els treballadors del camp que es deixen explotar per aquells, els quals els exigeixen vasallatge, fent-los esclaus de cós i d'ànima, mostrant-se insensibles per l'amenaça de mancarlos el pa de cada dia. Si la consciència d'aquells feudals, abastés per tal d'atendre la caritat que sempre prediquen i no practiquen, i fos com el farell que atrau i orienta, el poble podria sentir la complaença d'aquella «senyoria»; però és com la sibeca, que enganya per maldar l'innocent, i és per això que en blasma de que s'apropriïn els negocis públics, en profit pròpi. Els cambrilencs, recorden bé pla aquelles gestes d'incultura, les quals podríem dir-ne sagnants, que uns serfs orbs de sentit comú i esclaus d'aquells senyors feudals, realitzaren, tirant «sal i pebre» als ulls d'honrats ciutadans; com de casa d'aquells cacics, sortien ossiols de ví, portant-los al bell mig

de la plaça pública per tal de que aquells mateixos esclaus, en la gresca alegre, cometessin estralls en contra les famílies dels seus adversaris i que la prudència i serenitat dels altres sabé salvar: de com uns éssers rastres volien cremar la Casa del Comú, on hi romanien els regidors liberals. I ningú pot deixar de recordar aquells pobres obrers, moits d'asfíxia en el Sindicat Agrícola, a les famílies dels quals se'ls negava —sisquera per humanitat— el pagar-los l'enterrament. I hom sap que, en prec de justícia, que reclamaren els dissortats, arreu apareixia la «mitra» de Tribunal en Tribunal, a l'objecte de que es revocés la sentència del jutjat reusenc, condemnant al pagament a les famílies deshaurades, als drets que els hi pertanyien per accident de treball, i no «accident agrícola», com es volia fer constar, en sentit el més inhumà. I així hagué de pagar En Vidal i Barraquer, president del «Sindicat» per la torça de la raó i de la justícia, que pretenia tòrcer. Es aquesta l'obra del cacic, del feudal, del senyor del poble.

No perquè les riqueses ornin les seves llars, ni les seves hisendes siguin extenses, ni perquè en les seves mans tinguin l'assot amb el qual fiblen els seus serfs, sigui pecat d'escàndol el dir-los-hi veritats cruës i netes. Nosaltres estimem la llibertat, i mai hem junyit l'espina a cap senyor poderós del qual hom diu que fins quan es mori, per orgull, voldrà també formar part del «misteri de la Santíssima Tri-

nitat». Som lliures dintre la rectitud de la nostra consciència lliure. Un sector nascut d'aquells avantpassats, que anaren a Monçó per protestar a les Corts de les vexacions sofertes per l'Arquebisbe tarragoní, no vol tampoc romandre al jou despòtic dels cacics que temps ha imperen a la nostra vila; no vol esclavitzar-se, perquè l'esclavitud és signe de covardia; no vol consentir, perquè el consentiment és estigma d'hipocresia.

Volem fer llum en la compra-venda d'un edifici que al poble pertany; i han de surar dues escriptures i una contractació de deixa. S'ha d'evocar la tradició, ja que quant a ells els convé l'evoquen i retreuen; s'han de cridar els vellets i treure altres documents que posseim i llavors amb les proves documentals i testificals «la llum serà feta» i es retornarà al poble el que és seu i s'exigirà als Vidal l'ús o abús dels diners en la venda.

Des de les planes del periòdic amic «L'Opinió» brindàvem a controvèrsia el qui en lloc d'eixir en defensa o de refutar nostres arguments ens insultava. I no és estrany que defengués en un periòdic editat al Asil Duran explotant el treball d'aquells minyons, a l'arrendament dels seus tallers a una empresa monàrquica impremta en la qual el «D. I. C.» ha tirat de vegades edicions i fulls contraris al règim republicà, segons llegim i per les estibes que s'hi han vist. Per això els capellans i els seus escolans cerquen les planes del «D. I. C.». Si poguéssim llegir la consciència dels qui el protegeixen a Cambrils! Segurament són uns «senyors» sense «senyoria» per manca de ciència perquè el seu gaudi és palesar la difamació i l'insult.

Dos anys de república i imperant l'identificat caciquisme, bé caldrà fer bugada a la vila. Els mateixos feudals, els Vidal i Barraquer. I per sarcasme, l'alcalde de la Dictadura, l'Antoni Morató, és qui disposa; aquest alcalde al qual amb el seu secretari s'hauria de fer una revisió de comptes en llur administració municipal. Fins i tot encara veiem com s'hi sosté un foraster que empra els actes més ridículs per medrar; que agreuja els ferrers, que és «temporer» perpetu del Municipi, Menescal del Poble, del Parc Samà i de la vila d'Ametlla de Mar i exerceix l'ofici rastre de delator per tal de conquerir-se les «gràcies» dels senyors feudals. La seva incapacitat prou significa sa incultura.

Els GG. de la D. C. tenen l'ensenyament fora l'edifici contractat i no es recorden que es deuen al poble i el poble es deu a les lleis i l'ensenyament ha d'ésser en català, sense fa-

—Es un cas perdut. El seu cervell està completament obstruït Té la mania d'ésser Lerroux.

—Es... a causa de l'obstrucció.

natismes ni ridiculeses de cap mena. Els Vidal saben que s'ha de fer l'Hospital i el recer per als vellets, i saben moltes més coses. Saben que havia d'existir un Patronat, com era la voluntat dels donants edifici al qual havien de donar ensenyament els nostres mestres i mestresses de la vila, com el de Torredembarra, el Patronat Domènec, a Barcelona, i el Patronat Tolrà, de Castellar del Vallès on hi ha cinc mestres i la direcció del qual varen guanyar per oposició mal pesi al Guillem Quefatorero. Ara, en l'aprovació de la llei de Confessions i Congregacions religioses, els GG. de la D. C. no podran ensenyar, per raó de la llei i perquè es va a depurar pels nostres diputats aquest afer que és cabdal per al poble ja que l'Ajuntament que es diu republicà, forjat per l'article 29, i sense idealitat política i poc vetllador per la defensa dels interessos del poble no ho ha sabut fer. ¿Què hi dirà el talentàs del «D. I. C.» després? ¡Quanta misèria i quanta hipocresia!

LLUÍS ROVIRA GUINART

Sant Adrià del Besòs

LA LLIGA DIVIDIDA EN DUES

Setmanes enrera, un cas que per sí sol parlava de l'excel·lent harmonia existent entre aquests homes que sempre volent veure tivantor a les files esquerranes va succeir a aquesta població.

Dos homes d'un mateix partit—la «Lliga», no calia dir-ho—es feien i deien greus acusacions de llur actuació en altres temps — bons temps per als caciquistes! — de la qual en sortí un malparat a la vista del poble.

Hem dit a la vista del poble perquè si el contrincant d'aquest que quedà en lloc gens afalagador, en sortí afavorit aparentment de l'escaramussa tinguda amb l'ex-íntim amic, internament i a la vista dels que veuen les coses tal com s'han de mirar, passà a ocupar una inferioritat en vistes al lloc que fins aleshores tenia en el si d'aquests, puix que si pogué comprovar-se la falsedat de certes acusacions del seu nou enemic—el que pot l'ambició de possessió d'una vara!—quedà palesat que efectuà diverses coses que tothom que actuï amb el cor a la mà i legalment no faria.

Amb tot, es veu que aquestes nimieses (!) no són res que pugui significar entrebanc per a la prosperitat de les seves siluetes enjoiades i augmentades per sengles cigars havans.

Cal, però, que hom recordi tot el que ha estat i ha fet el recillós—és un dir—Bolós, i que es recordi també la il·legalitat comesa pel tan honrat com es vulgui, però que cometé una il·legalitat — repetim-ho — en admetre quantitats — algunes d'elles crescutíssimes — sense estendre rebuts.

Perquè ara suposem, senyor Royo, que una d'aquelles persones que li lliurava els diners que havien d'anar

a la caixa municipal s'hagués mort...

No passem, però, de fer suposicions per ara. Això sí que hem de dir que una persona, com més honrada sigui i s'ho digui tot moment a sí mateixa, no deu ni fa aquestes il·legalitats.

Tingui-ho ben present, senyor Royo!

JOAQUIM GRAU I LATORRE

Estampes del Vallès Oriental

LA FESTA DEL TREBALL

No podem limitar-nos a glossar el simbolisme d'aquesta festa d'alliberació social únicament; tenim també el deure de retre un piadós tribut a la memòria del company caigut en aquesta precisa diada de l'any passat. Com a bon militant de la Joventut del Centre Federal d'ací, disposà que l'enterrament fos civil. L'esmentada festa del treball fou ací festa de dol que es perllongà i manifestà plenament el dia 2 en tancar-se novament les fàbriques i sumar-se al seguici la totalitat podríem dir d'obreres i obrers que componen llur cens. I a aquella ocasió i a aquest mateix setmanari el nostre dolor íntim li ofrenà amb uns mots de comentari l'homenatge pòstum; i avui que el record encén i aviva la mateixa flama jo no sento el fruit dels encisos del paisatge amb l'agradosa i nombrosa companyia de fraternals companys que han volgut invitar-me; he preferit recluir-me a la intimitat i silenci de la meua llar per recordar amb pregon afecte les bones amistats quals flors més delicades em serveixen per a construir la corona de testimoniatge i commemoració al plorat company. Més sortosos enguany podem dir que cap obstacle ha obstruït la festa i els treballadors de la localitat s'hi han lliurat plenament amb una joia intensa i donant al seu

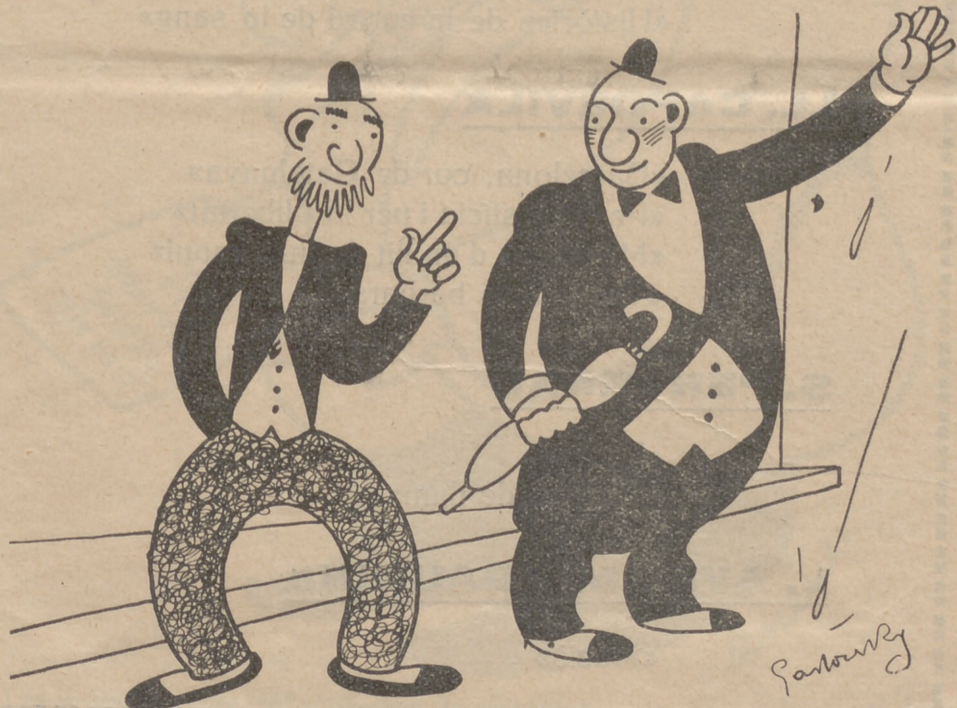
esplai perspectives diverses. Costa Brava, Sitges, Perelada i pelegrinatge de fonts a la muntanya nostrada han estat els llocs preferits pels expedicionaris. Un balanç ràpid fa adonar-nos que per donar vibració i colorit a la festa la multitud desplaçada ha deixat abandonat el poble talment com si hagués estat (per un fet esporàdic) evaquat precipitadament. Es sensible, però, que aquest any s'hagi trencat la llegenda que forjaven els anteriors anant tots els obrers d'una fàbrica a la mateixa expedició decidida per majoria de vots amb una elecció de lloc on no comptava en emetre'l el matís polític del votant. Avui ja és indestriable aquest extrem i afrontant totes les conseqüències s'han declarat incompatibles els obrers i les obreres d'esquerra i de dreta per tota obra que es pretengui realitzin conjuntament.

L'orgull sempre inflexible de la gent de dreta avui es projecta més crícat que mai i és natural que els que tenen una vibració cívica i esquerrana donin una rèplica adequada a les seves actituds que en mantes ocasions són malhumorades i agressives i que han posat en guàrdia a una legió de ciutadans que no volen de cap manera veure arrebatades les llibertats suara assolides.

Nosaltres, conseqüents en l'amor a la Catalunya republicana que ha d'elaborar un programa de redempció social, exhortem tots els companys d'esquerra a fer en totes les hores històriques i decisives el front únic per a refusar i eliminar tot intent pertorbador que vulguin promoure els covards que nodreixen els rengles reaccionaris on coven amb fúria apocalíptica totes les estridències que no tindran però temps ni valor per a realitzar si nosaltres complim amb el nostre deure.

FLAMA

Llinàs, 1 de maig de 1933.

—També us heu tornat fe xis'a, vós?
No, que miro si plou...

Ja n'hi ha prou

Encara i per a vergonya nostra, aquest grup de pertorbadors assalariats s'han pogut fer respectar com a representants d'una força que només per covardia, per deixadesa de la dignitat ciutadana, poden aparentar. I bé, això deu acabar-se. S'ha d'acabar costi el que costi.

No concedim a ningú un esperit més amplemment liberal que el nostre, però una cosa és llibertat i una altra ben diferent és el llibertinatge; una cosa és la defensa de les reivindicacions obreres—que són les nostres—i una altra és el seguir impunement la rastallera d'assassinats que en nom dels ideals *libertarios* vénen cometent els perniciosos elements que s'apleguen sota l'organització de les tres lletres. I és que cal reaccionar davant

d'aquesta actuació disolvent de criminals vulgars, que amaguen llur baixesa sota el nom d'un ideals massa nobles, excessivament elogiabls per a poder ésser sentits pels qui no tenen altre argument que la coacció i la pistola.

Perquè si a ningú no se li ocorrerà de sacrificar una vida humana per a conservar la d'un sol membre del cos, tampoc hem de permetre el que aquesta part podrida, corrompuda, del cos social que forma les bandes de pistolers, mestresses circumstancials de l'organització obrera, vagi extenent-se com a cranc devorador, per totes les altres capes socials, les quals sembla que ja van contaminant-se'n.

S'imposa una acció de cirurgia allà on la medicina ha resultat estèril. No cal oblidar que no és mereixedor de

la llibertat aquell que no sap ésser lliure, aquell que d'ella no sap fer-ne un bon ús.

Perquè l'exercici de la llibertat individual acaba precisament allà on el seu abús pot perjudicar la col·lectiva; perquè la primera deu estar supeditada a la segona: cal separar de la col·lectivitat els elements que li siguin perjudicials. De la mateixa manera que amb la més gran dolor hem d'aïllar els llebrosos i folls del cos: cal fer-ho ara amb els que ho són de l'esperit.

I això, cal que sigui fet ràpidament i enèrgicament. No hem de detenir-nos a considerar sensibleries inútils, per tal com no mereix pietat aquell qui no és capaç de sentir-ne. Massa temps hem aguantat les intemperàncies d'aquest sector d'inadaptats, avui tan cridaner i fatxenda com silencios i manso fou durant els set anys indignes, en el transcurs dels quals no donà la més lleugera senyal de virilitat ni energia.

Per alguna cosa la majoria dels ciutadans ens hem donat un règim i una llei que tenim dret a reclamar sigui acomplerta perquè és tan generosament liberal que permet a tots, per distants que siguin les respectives ideologies, de propagar-les i defensar-les i a la vegada ens assegurarà la més perfecta convivència.

Cal fer entrar en la República els que encara no ho han fet; és convenient fer-los comprendre que aquesta els dona prous camins democràtics i legals per a poder maldar i per aconseguir llur emancipació, però als que es resisteixin, als que a la nostra generositat oposin la traïdoria de la seva pistola homicida, cal separar-los i si és necessari eliminar-los.

Ens estimem massa Catalunya i la República perquè poguem permetre ara que quatre pistolers analfabets vinguts de fora ens les malmetin.

Benvinguts sien els germans que des d'altres terres vénen a col·laborar amb nosaltres en la nostra lluita pel progrés de la Humanitat, però els altres, via fora! I quant més aviat millor.

JAUME ORELLANA TORRES

LLEGIU CADA DIA

“La Humanitat”

COMPREU

J. AIGUADER

- «La lleialtat a l'època»
- «Catalunya i la Revolució»
- «Amb Catalunya i per Catalunya»
- «Elogi dels Metges i de la Medicina»

A. ESCLASANS

- «Primer llibre del sistema»
- «Ritmes» (quatre volums)
- «Víctor o la rosa dels vents»
- «Històries de la carn i de la sang»

LL. CAPDEVILA

- «Barcelona, cor de Catalunya»
- «Per la Justícia i per la Llibertat»
- «Memòries d'un llit de matrimoni»
- «Venus i els bàrbars»

S. PERARNAU

- «La rel»
- «Cuques de llum»

L. AYMAMÍ I BAUDINA

- «Macià»

Blat lleidatà

L'AFER DEL BLAT DE LES COMARQUES LLEIDATANES

Dies enrera en la Generalitat varen tenir lloc diverses reunions per a arranjar aquest enutjós afer i que no ha estat possible per la incomprendible tossuderia dels senyors Vidal i Jordà, caps visibles de la Unió de Sindicats Agrícoles i que portaven en aquestes reunions la representació dels agricultors d'aquelles terres; toparen ja inicialment amb la hostilitat de tots els altres convocats, que són farinares i flequers. Sobre aquests, es veié clar que veien en el senyor Vidal especialment, el competidor deslleial que, amb miras als seus fins particulars i polítics, ha procurat arruinar-los sense cap mirament atent només a fer-se una plataforma electoral; així i t. hagué un moment que dits senyors no saberen aprofitar, en que els farinares

barcelonins (que demostraren molt interès en atendre les indicacions de l'Honorable President de la Generalitat) s'ofeiren a adquirir aquells blats, però aleshores es mostraren excessivament exigents quant al preu. Es de notar que el senyor Farreres que presidia la reunió s'esforçà a cridar l'atenció dels representants dels Sindicats, a fi de que procuressin aprofitar la bona disposició dels representants dels fabricants de farinares, cosa que no volgueren o no saberen fer perquè en la darrera reunió no portaren (com ho havien ofert en l'anterior) ni mostres ni notes exactes de les quantitats de blat en poder de cada venedor, i davant l'actitud observada en tot el curs de les discussions pels senyors Jordà i Vidal no es féu que refermar en gairebé tots els reunions, la creença de que dits senyors més que refermar en gairebé tots els es debatia es preocupaven d'altres atencions i no creien en les solucions que proposaven.

Els ho han dit!

Els ho han dit! I al dir ells no cal pas que especifiquem a qui ens referim. El lector amatent i entenimentat prou es deu haver adonat que volem dir la gent de dreta i la mal anomenada «comunista llibertària» i faïsta.

Sense voler, uns i altres, han deixat veure la veritat de la seva actuació criminal i sense sentit comú.

—Volem ésser els «amos», i no haver d'ésser iguals a tots els demés pobladors de la terra!—han exclamat a «sotto voce» la gent de la dreta; i llur actuació està dirigida, sense mirar si es fan mal a si mateixos, a aquesta finalitat.

—«No queremos Gobiernos! Queremos gobernar nosotros; que sólo nosotros traeremos la paz social! Mueran todos los Gobiernos, sean del matiz que sean... y que no nos dejen gobernar!»—I amb aquestes contradictòries i desorientadores paraules van efectuant llur camí criminal i anorreador els falsos anarquistes.

Uns i altres, però, amb les seves paraules—sinceres per una sola vegada—han deixat ben sentat la falsa posició que ocupen en la vida del poble. Uns i altres en han dit per si mateixos que ells no volen reconèixer l'obra benefactora de la República que els seus comandants tant al peu de la lletra efectuen.

Que la República ho fa molt malament? Bé, bolt bé; ataquem-la! Que ho fa molt bé? Hum...; ataquem-la, però! Que n'haurem de dir, emperò, de la seva actuació, tan si és en un sentit com en l'altre? Que ho fa exactament o pitjor que el règim més dolent que hom hagi pogut sofrir... encara que els sigui en contra seu.

Actuació nefasta els d'aquests extrems. Actuació nefasta, i per postres, al fi i al cap, en bé per la República.

En bé per a la República perquè a la fi els ciutadans han d'adonar-se de la veritable intenció, un xic aclarides amb les paraules que se'ls han escapat involuntàriament, que els posseïx i els fa bellugar ja jesuíticament, ja obertament.

Els ho han dit!

Això que hem anotat ho han dit i ho repeteixen, encara que inconscient-

ment; però encara han dit, sinó vocalment amb actituds, molt més.

Han dit quina apreciació tenen de la dignitat ciutadana, de les llibertats, de l'apreciació de la moral, de l'intellectualisme, del governament dels pobles, dels drets de cadascú, de...; en fi, amb llurs «poses» més o menys fotogèniques, més o menys pintoresques, hem pogut sentir que «deien» molt, però molt, de tal com ells veuen i voldrien que fos tot allò que es referís a l'ésser humà.

Els ho veuen i ho voldrien, així ho «diuen», baix el punt de vista anàrquic. Però no baix el punt de vista anàrquic veritat—l'anarquia que predicava Crist. Sinó baix el punt de vista de la «seva» anarquia. Ço és: crim, crim i crim!

Han dit això i molt més. Han dit també que aquesta justícia—a la seva manera de veure la justícia—que ells demanen per als qui pequen amb la República, o sigui el perdó, retreient que els que ara es troben a dalt feien igual abans, ens han dit que aquesta justícia que ells demanen, si poguessin governar, no la realitzarien aixís: al qui peca, li sobre la vida! Aquest seria el seu lema, ens han dit.

I tot això que aquesta gent ens «ha dit», el ciutadà ho comença a «sentir», també. Ho comença a sentir i condemnar...

Els ho han dit!

J. GRAU I LATORRE.

Les grans teories del violador de novícies

—A més, jo crec que una República de tendències monàrquiques, en la que l'aristocràcia protegeixi la democràcia i el clero atenuï la cruesa del laïcisme, és el que convé a Espanya.

Pàgina de "Pall-Mall"

Guardant les proporcions

—Això és el que va millor per a fer gimnàstica...
—Molt bé. Com que és per a un nen de quatre anys m'en donarà un pam i mig.

(de "Ric et Rac")

Raó de pes

—Ecolteu bon home, és interessant de visitar aquest castell?
—Perdoni, no ho sé; jo sóc del país.

(de "Ric et Rac")

Als humils

Feu que els humils vinguin a mi
que sóc humil i pobre
i amb ells vull compartir
el poc o molt que em sobra.

Que prenguin tot el meu cor
i els sentiments que hi floreixen;
el cor és millor que l'or
per consolar els que pateixen.

Els que són fills del dolor
que us recargola les venes
veniu a mi, sense por,
i unirem les nostres penes.

Juntarem el pas i el cor
i anirem de cara al dia;
penseu que de la dissort
en neix—sempre!—l'alegria.

Les angoixes i els neguits,
els turments i les ploralles
així que es troben units
van esdevenint rialles.

Veniu els que cor endins
porteu la dura càrrega
que us aixafa pels camins
i us torna la vida amarga.

En la vostra humilitat
hi ha la gràcia encisadora
de la bona voluntat.
Humils, veniu a ma vora!

Jo sé que us entornareu
amb més cor perquè me'n sobra
i els humils m'estimareu
perquè sóc humil i pobre.

SALVADOR PERARNAU

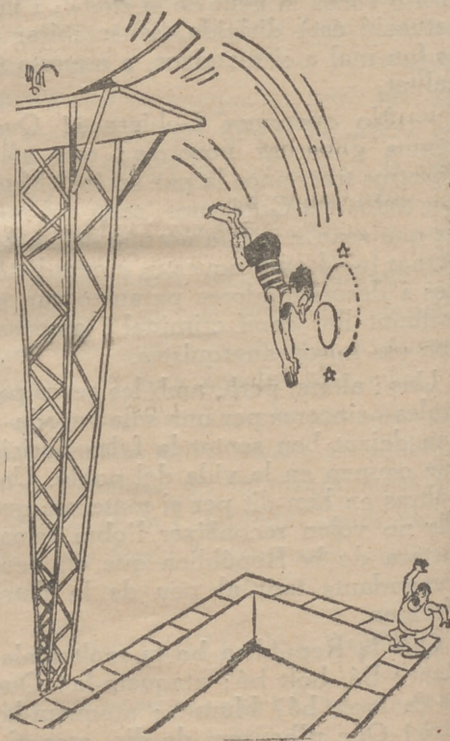
Subscriviu-vos a
Ràdio Barcelona
Casp, 12 / BARCELONA

La crisi

—Bon dia! No necessitaria pas un dependent?

(de "Le Rire")

Un avís a temps

El dependent:— Eit! Detureu-vos!
Acaben de buidar la piscina!

(De "Ric et Rac")

CASA BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

**Gran Basar de Sastreria i Camiseria
Sistema Nord-Americà**

CIUTADANS:

Si voleu vestir ben elegants i amb pocs diners, aneu a can BASTIDA. Som els creadors i continuadors del Basar de modern estil adaptant totes les creacions de l'art del vestir i sempre amb preus incompatibles per qui usi normes de bona fe comercial. Cert es que la CASA BASTIDA amb competències i sense sempre va endavant i ara més que mai després d'un balanç amb gran superavit L'QUI DEM totes les ex stències a qualsevol preu per així fer el renovament i donar treball durant la calma als nostres obrers.

100.000 Trajos des de 25 pessetes
100.000 Pantalons des de 5 "

Gran Stock de Plomes, Gabardines, Trinxeres, Checos impermeables i tota mena de prenes modernes de gran estil des de 10 pessetes.

100.000 Mitjons gran fantasia des de 0'75 ptes.
100.000 Corbates seda des de 0'95 "
100.000 Camises tots els estils des de 3'95 "
100.000 Calçotets des de 1'95 "
100.000 Païames des de 4'95 "

Tenim muntada una secció ràpida per la Sastreria i Camiseria que ens permet lliurar els encàrrecs a les quatre hores amb assortit de gèneres de tots els preus.

VISITIN ELS APARADORS

Casa de Caritat de Barcelona

SERVEI PUBLIC DE POMPES FUNEBRES

Direcció i Oficines: EDIFICI DE LA CASA DE LA CARITAT, Carrer de Torres Amat, núm. 8; Telèfons 16524, 16525 i 16526.

Subcentrals: Carrer del Clot, núm. 71; Telèfon 50641. Carrer Creu Coberta, núm. 91; Telèfon 73361

Sucursals: Carrer de Sant Andreu, número 221; Telèfon 51051. Plaça del Centre (Sans), núm. 4; Telèfon 33471. Passeig del Triomf, núm. 17; Telèfon núm. 52012. Carrer de Sarrià, núm. 72; Telèfon 73632.

Badalona: Carrer Reial, núm. 110; Telèfon 87 B. Carrer de Fermí Galan (S. Adrià), 26; Telèfon 248.

Hospitalet: Central: Laureà Miró, núm. 60; Telèfon 23 H. Sucursals: Pi i Margall, número 90; Tel. 31226. Progrés (Coll Blanc), núm. 58; Telèfon 31227.

Santa Coloma de Gramenet: Carrer d'Anselm Clavé, número 13.

LA CAMPANA DE GRACIA

—I avui, per què fem vaga?

—No ho sé pas. Demà ho llegirem als diaris.